

בראשית פרק מז פסוק כח (פרשת ויחי) The Challenge and Opportunity of Living with Uncertainty

בראשית פרק מז פסוק כח (פרשת ויחי)
(כח) וַיְחִי יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם שִׁבְעַת עָשָׂר שָׁנָה וַיְהִי יָמֵי יַעֲקֹב שְׁנַיִם חֲמִישֵׁי שָׁבָע שָׁנִים וְאַרְבָּעִים וּמָאתַיִם שָׁנָה:

רש"י בראשית פרק מז פסוק כח (פרשת ויחי)
(כח) ויחי יעקב - למה פרשה זו סתומה, ...דבר אחר שבקש לגלות את הקץ לבניו ונסתם ממנו:

מדרש תנחומא (ורשא) פרשת ויחי סימן ח
(ח) [מט, א] ויקרא יעקב אל בניו זש"ה מסיר שפה לנאמנים וטעם זקנים יקח (איוב יב) הכתוב מדבר ביצחק ויעקב ששניהם בקשו לגלות מסטורין של הקדוש ברוך הוא יצחק כתיב בו ויקרא את עשו בנו הגדול בקש לגלות לו את הקץ והעלים הקדוש ברוך הוא ממנו, יעקב בקש לגלות לבניו את הקץ שנא' ויקרא יעקב אל בניו וגו',

שפתי חיים על התורה: רב חיים פרידלענדר

נבין א"כ מה דחק את יעקב אבינו קודם פטירתו לגלות את הקץ. כפי שהעמידן במתן הברכות כל שבט בתפקידו בעבודת ה', כך רצה בגילוי הקץ להעמידן על תפקידן נכונה בעבודת ה', ע"י שיגלה להם את כל מהלך ההנהגות של הקב"ה עד הקץ, ואיך יוצא הקץ מכל התמורות האלה הנראים לכאורה כסותרות את הקץ, וכהתדרדרות האנשות כדרך ללא מוצא, ואיך מבינים איך שההתדרדרות הזו היא גופא מביאה לגילוי היחוד.

ודאי אילו היינו יודעים איך שמכל הצרות וההסתרים צומחת הגאולה, ודאי שנוח היה לנו לעבוד את הקב"ה, אבל במדרגה זו חסר בניסיון הגדול של אמונה "צדיק באמנותו יחיה". עיקר הניסיון שאנחנו נהיה עבדי הקב"ה, כמו עבד שאינו שואל את אדונו כשמצוהו מדוע לעשות, ואיזה תועלת תצמח מעבודה זו, וגם אין לו רשות להבין את דעתו של אדונו, כי איננו שותף לאדונו אלא עבד, כך הקב"ה רוצה שבתוך הקשיים וההסתרים, ומתוך אי ההבנה מהנהגותיו אנחנו נתחזק באמונה ונעבוד את הקב"ה בכל המצבים ובכל ההסתרים.

גדליהו

פרשת ויחי

אור

יש לנו להבין תכלית הדבר הזה שרצה יעקב"א לגלות את הקץ, איזה תועלת יגיע להשצפים צידעס את קץ הימין, אלא צודאי אין הכונה צזה שיעקב"א רצה לגלות קץ הצרות, ולגלות את חשבון הקץ, רק הפי' של "לגלות את הקץ" הוא שאף שיהיו צניי צגלות, יהי ציכולתס לחיות צחוך הגלות צגלוי הקץ⁶, ופי' הדצרים כי כל הגלות הוא רק הסתר צחיצויות, וכמו שכבר ציארנו שאף צחוך הגלות יש אור גדול עמון, וציכולת האדם לדצק את עלמו לפנימיות הדבר ולגלות זה האור, וכשהאדם מדצק את עלמו להפנימיות אז אין כאן גלות כלל, וכמו שיעקב"א שהי' צמלרים ערות הארץ, ושס צחוך הגלות הזה הי' חי חיים של עוה"צ, ואצלו לא הי' גלות כלל, ואת נקודה זו רצה יעקב"א לגלות לצניו, [וכמו שידוע מספה"ק שיש גאולה כלליות וגאולה פרטיות, שיכול האדם לצכות לגאולה פרטיות אף צחוך הגלות, וככונה הוא כג"ל שמדצק את עלמו

ספר טעם ודעת: הרב משה שטרנבוך

גראה שיעקב אבינו ראה את חבלי המשיח כחבלי לידה, שאמנם לפני לידה אשה מתייסרת בציריה, אבל אינה מיצרה על כך, שיודעת שהנה זוכה לילד, כך גם ראה יעקב חבלי המשיח שאין להצטער ולדאוג, הגם שהצרות מתגברות, כי אלה מקרבים את קץ הימין, ואם כן אפשר לגלות הקץ לבניו. אבל הקב"ה לא רצה שיגלה הקץ, וסתם ממנו זמנה, שישראל מחזיקים מעמד בצרות הגלות דוקא כשמצפים יום יום לישועה.